

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0164/2013

6.5.2013

RAPORT

Naiste haridus- ja tööalane liikuvus ELis
(2013/2009(INI))

Naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjon

Raportöör: Licia Ronzulli

Arvamuse koostaja (*): Csaba Sógor, tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

(*) Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 50

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	13
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS	15
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	20

(*) Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 50

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

naiste haridus- ja tööalase liikuvuse kohta ELis (2013/2009(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 2 ja 3,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 8, 45, 165 ja 166,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 21, 23 ja 25,
 - võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ kutsevalifikatsioonide tunnustamise kohta¹,
 - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2010. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015” (COM(2010)0491),
 - võttes arvesse komisjoni 23. novembri 2010. aasta teatist „Uute oskuste ja töökohtade tegevuskava: Euroopa panus täieliku tööhõive saavutamisse” (COM(2010)0682),
 - võttes arvesse komisjoni 9. juuni 2010. aasta teatist „Euroopa koostöö edendamine kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et toetada Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist” (COM(2010)0296),
 - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni töötajate liikuvuse edendamise kohta Euroopa Liidus²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A7-0164/2013),
- A. arvestades, et õigus elada ja töötada mõnes teises Euroopa Liidu riigis on üks liidu põhiõigustest, mis on Euroopa Liidu lepinguga tagatud kõikidele Euroopa Liidu kodanikele, ja arvestades, et liikuvus on mitmetahuline nähtus, millel on nii majanduslik kui ka ühiskondlik ja perekondlik mõõde;
- B. arvestades, et töötajate liikuvus ja hariduslik liikuvus aitavad inimestes süvendada Euroopa kodanikuks olemise tunnet; samal ajal on see Euroopa põhimõte, millega saavutada ühtekuuluvust ja solidaarsust kogu ELis;

¹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0455.

- C. arvestades, et Erasmuse programm, tänu millele on alates 1987. aastast õppinud välismaal üle 2,2 miljoni Euroopa Liidu kodaniku, võib anda ka eriti positiivse panuse töötajate piiriülese liikuvuse suurendamisse pärast õpinguid, ning arvestades, et naiste osakaalu suurenemine hariduses ja kutseõppes suurendab nende liikuvust;
- D. arvestades, et majandus- ja finantskriis on mõjutanud negatiivselt ELi tööturгу, eelkõige seoses tööhõive määraga, võimalusega liikuda vabalt ning valida töö haridusest ja kutsekvalifikatsioonist lähtuvalt, kusjuures naised on üks kriisi tõttu enim kannatanud rühmi;
- E. arvestades, et viimaste andmete kohaselt on naiste tööpuudus Euroopa Liidus 10,7% (alla 25aastaste naiste puhul 22,7%);
- F. arvestades, et tööalane liikuvus on Euroopa Liidu strateegiline eesmärk, sest see suurendab ühtse turu tõhusust ning aitab kaasa tööoskuste parandamisele ja tööhõive määra suurendamisele, mis on majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks otsustava tähtsusega tegurid;
- G. arvestades, et ELis on töötajate liikuvuse osas suured soolised erinevused – mehed asuvad uue töökoha või töökoha vahetuse tõttu mujale elama palju sagedamini kui naised (44% meestest ja 27% naistest), samas kui naised on sunnitud sagedamini tegema karjääris pausi, et kolida koos oma partneriga kaugele;
- H. arvestades, et sooline vahetegemine tööturul, korralike töötingimuste puudumine, sooline palgalõhe, ebapiisavad meetmed pere- ja tööelu tasakaalustamiseks, püsivad stereotüübid ja soolise diskrimineerimise oht on naiste tööalasele liikuvusele peamised takistused; arvestades, et täiendavateks takistusteks, mis ei võimalda naistel kasutada oma õigust vabalt liikuda, valida elu- ja töökohta kogu Euroopas, on perekonnaga seotud tegurid, liikmesriikide vahelised suured erinevused perehüvitiste, sotsiaälvõrgustike, lastehoiuasutuste ja muude hooldeasutuste osas – eeskätt lasteaedade, söimede ja laste vabaajategevuste puudumine või nappus, samuti on takistuseks elamispinna ja kohalike tingimustega seonduv (keel, puudulikud teadmised õiguste kohta);
- I. arvestades, et naised ähvardavad sotsiaalsed riskid kogu elu jooksul rohkem kui mehi, mis suurendab vaesuse feminiseerumist; arvestades, et viimaste andmete kohaselt on ELis naiste palgad keskmiselt 16,4% madalamad kui meestel, ning et liikmesriikide vahel on suuri erinevusi ja palgalõhe varieerub 1,9%-st 27,6%-ni¹;
- J. arvestades, et naiste paremaks integreerimiseks tööturule on vaja mitmemõõtmelisi poliitilisi lahendusi, mis hõlmaksid elukestvat õpet, töö-, pere- ja isikliku elu ühildamist (eriti üksikemade jaoks), võitlust ebakindla töö vastu ja niisuguste töökohtade edendamist, mis tagavad täielikud õigused, riiklikku tervishoiuvõrgustikku, riiklikku sotsiaalkindlustuse võrgustikku ning paindlikku töökorraldust naiste soovil;
- K. arvestades, et kvaliteetne haridus annab naistele paremad väljavaated tööturul, paremad oskused ja pädevused antud valdkonnas; arvestades, et see lihtsustab ka osalemist ühiskonnas ja kultuuritegevuses ning tagab tööturul parema töötasu;

¹ Eurostat 2010, v.a. EE, EL (2008). AT, BE, ES, IE, FR, IT, CY: ajutine allikas.

- L. arvestades, et haridusalane liikuvus aitab parandada tööalast liikuvust ning suurendada võimalusi tööturul ning see peab olema kõigile kättesaadav, sealhulgas madala kvalifikatsiooniga naistele;
1. rõhutab, et on vaja suurendada teadlikkust kõikide vanuserühmade naiste olukorrast ELi selliste poliitikavaldkondade kontekstis nagu hariduspoliitika, sotsiaalse integratsiooni poliitika, pere- ja tööelu tasakaalustamise, rände ja tööhõive poliitika ning vaesuse, tervishoiu- ja sotsiaalkaitse poliitika; samuti on vaja kaitsta naiste õigusi, edendada meeste ja naiste võrdõiguslikkust ja võrdseid töövõimalusi, tagada ohutud töötingimused, võrdne ligipääs ja karjäärivõimalused, sh samade valikukriteeriumite kohaldamine tööhõives; keskenduda rohkem naiste olukorrale otsustamisprotsessis ja võidelda igasuguse diskrimineerimise vastu tööturul, nt ametialase soolise segregatsiooni ja tasustamisega seotud diskrimineerimise vastu, eeskätt propageerides elukestvat õpet, võideldes ebakindla töö vastu ja edendades tööõigusi ning töö- ja pereelu tasakaalu võimaldavat tööaega; edendada riiklikke tervishoiuvõrgustikke ja sotsiaalkindlustussüsteeme ning paindliku tööaja rakendamist naiste taotlusel;
 2. rõhutab vajadust tunnustada lisaväärtust, mida kujutab endast haridus- ja tööalane liikuvus Euroopa Liidu jaoks; rõhutab, et majanduskriisi tagajärjel on suurenenud vajadus kohandada oma elukutsevalik tööturu pakkumisele ning parandada naiste kohanemisvõimet uue elukutse valimisel uutest karjäärivõimalustest tulenevate nõuete põhjal;
 3. on seisukohal, et naiste haridusliku ja tööalase liikuvuse suurendamine võib aidata saavutada strateegia „Euroopa 2020“ peamist eesmärki – tõsta 20-64-aastaste naiste ja meeste tööhõivemäär 75%-ni, näiteks noorte inimeste, vanemate töötajate ja madalama kvalifikatsiooniga töötajate suurema osalemise teel ning sisserändajate parema integreerimise teel;
 4. palub, et liikmesriigid lisaksid riiklikke strateegiaid ja reformikavasid välja töötades neisse sätteid, mis aitaks tagada läbipaistvust ja teadlikkust naiste õigustest ja nende pereliikmete õigustest seoses liikuvusega;
 5. on seisukohal, et tööalane liikuvus ei tohi kahjustada naistele sotsiaalõiguste tagamist ning et selleks peab olema tagatud riikliku sotsiaalkindlustussüsteemi pensioniõiguste säilimine ja ülekandmine riikide vahel, kuigi tõdeb, et pensionisüsteemid on kogu ELis erinevad;
 6. palub, et liikmesriigid koguksid ja analüüsiks andmeid naiste liikuvusega seotud raskuste kohta, liikuvuse ulatuse ja struktuuri kohta, et pöörata tähelepanu tööalasele liikuvusele oma riigi turul ning sellest saadavale kasule, samuti kasule, mida annab hariduslik ja tööalane liikuvus välisriikides; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jälgima teistest liikmesriikidest pärit töötajatele töökohti pakkuvate agentuuride ja organisatsioonide olukorda ning märkama võimalikke ebaseaduslikke või „musti“ töökohti või agentuure või organisatsioone, mis pakuvad fiktiivseid töökohti;
 7. kutsub liikmesriike üles esitama kutsealase liikuvusega seotud andmeid soo järgi jaotatult ja kaasama oma siseriikliku poliitika ning riikliku reformikava väljatöötamisel sätteid soolise võrdõiguslikkuse suurendamiseks kutsealases liikuvuses, koostades ja rakendades

eriti hoolikalt riikliku või piirkondliku taseme rakenduskavasid, mida finantseerib Euroopa Sotsiaalfond programmitöö perioodil 2014–2020 ja ka hiljem; tuleb meelde oma 23. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni, milles toetatakse komisjoni ettepanekut eraldada kõigist ühtekuuluvuspoliitika vahenditest 25% Euroopa Sotsiaalfondile¹;

8. rõhutab, et kui see teema on neis programmides eraldi eesmärk või seda esitatakse horisontaalse prioriteedina, siis hakkavad head tavad välja kujunema ja meetmed piirkondlikul ja/või kohalikul tasandil tulemusi andma;
9. juhhib tähelepanu, et tööhõive toetamiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu rahvusvahelisele koostööle, kogemuste vahetamisele liikmesriikide haridus- ja kutseorganisatsioonide vahel ja tagada nii haridussüsteemide võrdsus ja kaasatus;
10. palub liikmesriikidel suurendada jõupingutusi ja tihendada koostööd, eriti parandades teabe ja nõuannete kättesaadavast, et võidelda inimkaubanduse vastu, millega tegelevad rahvusvahelised võrgustikud, kes püüavad töötajaid, eriti naisi, lõksu valelubadustega anda tööd, mida tegelikult ei ole olemas, ja mis lõpuks osutuvad seksuaalseks ärakasutamiseks ja sunniviisiliseks tööks või teenuste osutamiseks (kerjamine, orjus või orjuselaadsed võtted, teenriks olemine, kuritegevuslikel eesmärkidel ärakasutamine või elundite eemaldamine);
11. rõhutab, et liikuvus peaks põhinema soolisel võrdõiguslikkusel, võitleb diskrimineerimise vastu soo, rassi, päritolu, usutunnistuse, vanuse ja tervisliku seisundi alusel;
12. märgib, et naised, kes suunduvad välismaale koduabiliseks või laste, puudega inimeste või eakatega seotud töökohtadele, töötavad sageli töölepinguta või ebaseaduslikult ning seetõttu ei ole neil õigust sotsiaalkindlustusele, tervishoiule, mõistlikule pensionile ega muudele pensionimaksetega seotud hüvedele;
13. kutsub sotsiaalpartnereid, liikmesriike ja komisjoni üles toetama soolise võrdõiguslikkuse elementide tugevdamist kollektiivlepingutes, edendades muu hulgas õigust paindlikule tööajale, lastehoiuteenuseid, naistöötajate juhendamist ja meetmeid naiste osakaalu suurendamiseks kollektiivlääbirääkimistes ning hinnates kollektiivlääbirääkimiste mõju naistele;
14. palub liikmesriikidel teostada järelevalvet lapsi ja teisi ülalpeetavaid isikuid hooldavate töötajate olukorra suhtes; anda piisavalt teavet naistele, kes suunduvad välisriikidesse tegema niisugust tööd, sealhulgas anda teavet selle kohta, kuidas saada deklareeritud tööd ja sellealast väljaõpet, anda teavet sotsiaalõiguste, tervishoiu jms kohta; osutada nõustamist deklareeritud töökohtade kohta ning hoiatada naisi ebaseadusliku tööturu võimalike ohtude eest;
15. rõhutab, et Euroopa poliitikameetmetes tuleb arvesse võtta ka nende naistöötajate elu- ja töötingimusi, kes suunduvad mujale ajutisteks põllumajandustöötajateks, eriti seoses nõuetekohase eluaseme, sotsiaalkaitse, ravikindlustuse ja tervishoiu vajadusega ning pere- ja tööelu ühitamise ja inimväärsel töötasuga; rõhutab vajadust võidelda

¹ Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2012. aasta resolutsioon mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 heakskiitmise menetluse positiivse lõpptulemuse saavutamise huvides.

ärakasutamise vastu, mida paljud nendest naistest kogevad;

16. märgib, et töö eesmärgil välismaale suunduvatele naistele pakutakse sageli tööturul kõige vähem hinnatud töökohti nii oskuste, töötasu kui ka maine seisukohalt, ning et sageli on naiste tööalane liikuvus seotud üksikute ametitega, kus töötavad peamiselt naised ja mis on seotud traditsiooniliste soorollidega; kutsub seepärast liikmesriike üles jälgima hoolikalt eesmärki tagada asjakohased lepingulised lahendused, võideldes ebatüüpiliste lepinguvormide liigse kasutuselevõtu vastu;
17. kutsub liikmesriike üles tegema koostööd, et leida lahendusi teatud mõjude ennetamiseks või hüvitamiseks, mis tekivad tööalasest liikuvusest mõnedes liikmesriikides ja teatud valdkondades (näiteks meditsiinitöötajate liikuvus, kellest suurem osa on naised) ja mis võivad avaldada kahjulikku mõju inimõigustele päritoluriigis;
18. on seisukohal, et välisriiki kolivate naiste võimalus sotsiaalkindlustusõigusi üle kanda on äärmiselt tähtis, et nad saaksid omandatud õigusi tegelikult kasutada.
19. märgib olulisi erinevusi liikmesriikide vahel seoses peretoetuste ja sotsiaalsete õigustega ning juhib tähelepanu, et nimetatud erinevused on tõeline takistus ülalpeetavatega meeste ja naiste tööalasele liikuvusele;
20. kutsub liikmesriike üles tagama vastastikust diplomite ja ametialase kvalifikatsiooni tunnustamist ja toetama tunnustamisprotsessi lihtsustamist;
21. märgib, et juhtudel, kus põhiprobleem ei ole tunnustamine, vaid tunnustamisprotsessi pikaldane olemus, võib see raskendada ELi uues keskkonnas kohanemist;
22. väljendab muret naiste ajupotentsiaali raiskamise suure määra üle, mis seisneb välisriiki kolinud naiste kvalifikatsiooni alakasutamises ning ilmneb eriti selgelt õenduse ja kodutööde valdkonnas, kus naiste osakaal on eriti suur;
23. rõhutab vajadust tagada selged eeskirjad naiste juurdepääsu soodustamiseks ettevõtete juhtivatele töökohtadel ning märgib, et naiste suurem osakaal juhatustes suurendab ettevõtte konkurentsivõimet ja tootlikkust; väljendab seepärast heameelt komisjoni ettepaneku üle, millega nähakse 2020. aastaks ette naiste vähemalt 40% osakaal 250 või suurema töötajate arvuga ja üle 50 miljoni euro suuruse aastakäibega börsil noteeritud Euroopa äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate liikmete seas;
24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama naiste õiguste rikkumiste tuvastamist tööturul, samuti neid rikkumisi kõrvaldama ja nende eest tõhusalt karistama; andma tööeesmärgil välismaal elavatele naistele kogu vajaliku teabe, sealhulgas töö- ja koolitusvõimaluste, sotsiaalsete õiguste ja tervishoiu kohta, ning pakkuma tasuta nõustamist töövõimaluste ja sotsiaalmajutuse kohta;
25. palub komisjonil jälgida, kuidas naised ja mehed kasutavad haridusele ja koolitusele, kutse- ja haridusalasele liikuvusele ning tööturul osalemisele pühendatud ELi vahendeid, ning anda sellest korrapäraselt aru; palub nii liikmesriikidel kui ka komisjonil kiiresti reageerida, kui vahendite kasutamises puudub tasakaal;

26. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid selliste takistuste kõrvaldamiseks, mida kogevad naised tööalase ja sotsiaalse liikuvuse puhul elukohariikides, mis ei ole nende päritoluriigid;
27. tuletab meelde, et naised ja sisseännanud töötajad on sagedamini mittevabatahtliku osalise tööaja ohvrid kui mehed (2011. aastal töötas Euroopa Liidus osalise tööajaga 32,1% naistest ja 9% meestest); palub liikmesriikidel võtta vastu vajalikud meetmed osalise tööajaga tölevõtmisest loobumiseks (põhjendamiskohustus, teatavate maksusoodustuste äravõtmine jne) ning nende naiste õiguste tugevdamiseks, kes ei saa loobuda osalise tööajaga töötamisest (prioriteet tööle võtmisel, töökoha ebakindluse tasu töölepingu lõpetamise korral jne);
28. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon tõhustaksid ELi poliitikat, millega võideldakse ELi võõrtöötajate, eriti naiste otsese ja kaudse diskrimineerimise vastu teises liikmesriigis ning nende õiguste rikkumise vastu, mis toimub võõrtöötajate ebapiisava keeleoskuse või vastuvõtva liikmesriigi tööõiguse ebapiisava tundmise tõttu;
29. palub, et komisjon ja liikmesriigid koos kohalike sidusrühmade, sotsiaalpartnerite ja haridusasutustega suurendaksid naiste teadlikkust võimaluste kohta, mida pakub tööalane liikuvus, eelkõige isikliku arengu ja karjääri planeerimise osas, samuti seoses õigustega tööalasel üleminekul ühest liikmesriigist teise;
30. kutsub liikmesriike üles asutama oma tööandjatega individuaalsetes töösuhetes olevate liikuvate koduhooldajate ja hooldustöötajate jaoks kontaktpunkte ja andma neile seega vahendeid võrgustiku loomiseks, mis võimaldaks neil olla oma õigustest teadlik, ning toetama selles valdkonnas tegutsevaid valitsusväliseid organisatsioone;
31. julgustab liikmesriike lihtsustama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste menetluskorda, et:
 - koostada ja rakendada eriprogrammid naiste ja meeste integreerimiseks kohalikesse kogukondadesse ning kultuuridevahelise suhtluse edendamiseks;
 - pakkuda naistele, kes asuvad koos abikaasa või partneriga elama teise liikmesriiki, asjakohaseid teenuseid, näiteks kursuseid, mis hõlbustaksid nende integreerumist uues sotsiaalses ja kultuurilises keskkonnas, nagu keelekursused ja kutsekoolitus, pöörates eriti tähelepanu haavatavas olukorras olevatele naistele;
 - pühendada rohkem tähelepanu naiste tööturule integreerimisele, eelkõige kvalifikatsiooni omandamisele ja uuendamisele, oskuste omandamisele ja elukestva hariduse ning õppe programmi elluviimisele;
 - pöörata tähelepanu riskirühma naistele, kelle liikuvus on eriti suur, sealhulgas koduabilised, hooldustöötajad, koristajad ning hotelli-, restorani- ja toitlustussektoris töötavad naised;
 - toetada mittetulundusorganisatsioonide korraldatavaid sotsiaalse teadlikkuse kampaaniaid, mis keskenduksid rahvusvahelistesse kogukondadesse kuuluvatele naistele, nagu sisseännanute abikaasad ja partnerid;

- töötada välja integratsiooni juhendamise programmid, psühholoogilise nõustamise ja integratsiooni projektid; rõhutada, et konkreetsetest meetmetest on praktilist abi probleemide mõistmisel ja lahendamisel;
32. rõhutab soolisest palgalõhest tulenevat kahju majandusele ja üksikisikule; rõhutab, et sooline palgalõhe tuleneb osaliselt asjaolust, et sektorites, kus naised on ülekaalus, on palgad sageli madalamad;
33. nõuab tungivalt, et liikmesriigid muudaksid palgasuundumused läbipaistvamaks, eeskätt propageerides kollektiivlepinguid, et võidelda jätkuvate või suurenevate palgalõhede vastu, sealhulgas päritoluliikmesriigis ja vastuvõttvas liikmesriigis kogutavate pensionide erinevuste tagajärgede vastu, ning võtaksid vajalikke meetmeid palgalõhe kaotamiseks; palub, et komisjon teeks ettepaneku uute meetmete kohta soolise palgalõhe eest karistamiseks ja selle tõhusaks vähendamiseks, palub komisjonil tagada direktiivi 2006/54/EÜ (meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes) nõuetekohane kohaldamine ja tõhusus, samuti läbi vaadata soolist palgalõhet käsitlevad kehtivad õigusaktid (direktiiv 2006/54), nagu nõutakse Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2012. aasta resolutsioonis; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid töötaksid koostöös sotsiaalpartneritega välja poliitika soolise palgalõhe kaotamiseks, parandades naiste integreerimist tööturule ja edendades võrdseid liikuvusvõimalusi;
34. rõhutab, et laste kasvatamine nõuab vastutuse jagamist meeste ja naiste vahel ning ühiskonnas tervikuna; kutsub liikmesriike üles pakkuma töötajatele, kes suunduvad teise riiki koos abikaasa või partneri ja/või lastega – sõltumata töötajate kvalifikatsioonist või palgatasemest – teavet vastuvõttvas liikmesriigis olemasolevate peretoetuste kohta, riiklike lastehoiuteenuste ja teiste ülalpeetavate isikute hooldamise kohta, eelkoolide, koolide ja meditsiiniteenuste ning vaba juurdepääsu kohta riiklikele tööhõiveteenustele vastavalt kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele, et teise liikmesriiki suundunud abikaasad või partnerid leiaksid tööd; kinnitab veel kord vajadust tagada perekonna taasühinemise õigus;
35. palub, et liikmesriigid töötaksid välja infrastruktuurimeetmeid, et toetada liikuvaid töötajaid, kel on pere, parandades nende juurdepääsu haridusele, lastehoiule, sotsiaalkindlustusele ja kogukonnateenustele; palub, et nii lähte- kui ka vastuvõttvas liikmesriigis töötaksid välja süsteeme väga liikuvate perega töötajate integreerimiseks ja taasintegreerimiseks; toonitab, et tööandjad peaksid rohkem tunnustama kultuuridevahelise suhtluse oskusi, mille naised on välismaale kolides omandanud;
36. ergutab liikmesriike võitlema eri vanuses naiste vaesuse ja sotsiaalse isoleeritusega; palub komisjoni ja liikmesriike rakendada meetmeid vaesuse feminiseerumise vältimiseks, edendades naiste tööhõivet ja ettevõtlikkust, võideldes palgaerinevuste vastu ning hõlbustades töö ja pereelu ühitamist lastehoiuteenuste arendamise teel;
37. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu eakamate naiste vaesuse probleemile, mida põhjustab nende väiksem pension, muu hulgas seetõttu, et neil on elu jooksul olnud perioode, mil nad on loobunud palgatööst, et hoolitseda laste ja teiste ülalpeetavate pereliikmete eest;
38. kutsub liikmesriike üles julgustama tööandjaid pakkuma naistele paindlikumat tööaega,

eelkõige nendele, kelle lapsed jäid päritoluliikmesriiki, võimaldamaks neil säilitada toimivat ja füüsilist sidet oma lastega;

39. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles julgustama ettevõtetes ja haldusasutustes kaugtöö kasutamist õiglastel palga- ja sotsiaalsetel tingimustel, et vältida naiste karjääripause seoses nende partnerite liikuvusega;
40. palub liikmesriikidel aktiivselt tegeleda töötajate liikuvust piiravate takistuste kõrvaldamisega, pakkudes pereliikmetele ja partneritele asjakohaseid teenuseid, näiteks uude sotsiaal-kultuurilisse keskkonda pikaajalist integreerumist hõlbustavaid kursuseid, nagu keelekursusi ja kutsekoolitusi, et kindlustada nende sõltumatust ja väärikust;
41. rõhutab, et naisi tuleks julgustada valima haridust ja koolitust reaalaraladel, nagu matemaatika, informaatika ja uus tehnoloogia, et ületada kutsealast segregatsiooni ja tasustamisega seotud diskrimineerimist; nõuab, et liikmesriigid tutvustaksid naistele juba varasest east alates teadusalasid, tehnilisi, inseneri- ja matemaatilisi oskusi nõudvaid ameteid ja kutsealasid, et tagada nende parem tööalane konkurentsivõime ning toetada üleminekul haridusest ja kutseõppest tööellu; kutsub liikmesriike üles pakkuma või edasi arendama kvaliteetseid kutse- ja karjäärinõustamisteenuseid, et naisi selles valdkonnas abistada;
42. rõhutab, et positiivset mõju avaldab see, kui naistele juba varakult köitval viisil tutvustatakse kutsealasid suure töökohtade loomise potentsiaaliga olulistest tööstusharudes, eelkõige keskkonnahoidlikus majanduses, tervishoiu- ja sotsiaalhooldussektoris ning digitaalmajanduses;
43. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta meetmeid, et tegeleda soolise segregatsiooniga sektorite kaupa, motiveerides inimesi juba varakult suunduma asjakohastesse sektoritesse ning püüdes muuta tingimusi, mis muudavad sektori naistele või meestele vähem köitvaks, näiteks töötingimused, mis ei ühti hoolduskohustustega, ja palk;
44. kordab oma üleskutset liikmesriikidele edendada hariduse ja tööhõivealast liikuvust: (a) tõstes teadlikkust ja tehes teabe kõigile lihtsaks kättesaadavaks; (b) selgitades juba haridustee algetappidel liikuvusest tulenevat lisandväärtust; (c) tagades liikmesriikide vahel liikudes saavutatud õppetulemuste valideerimise ning (d) vähendades halduskoormust ja stimuleerides eri liikmesriikide asjaomaste asutuste vahelist koostööd ja (e) võttes päritoluliikmesriigis kogunenud pensioni arvutamisel arvesse välismaal veedetud perioode;
45. kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu hariduse ja koolituse kõigile aspektidele, kõrgharidusele ja täiskasvanute haridusele, et parandada hariduse kvaliteeti ja saavutada paremad tööhõive väljavaated tulevikus;
46. märgib, et alates programmi Erasmus loomisest 1987. aastal on ainuüksi see programm võimaldanud rohkem kui 2,2 miljonil üliõpilasel kasutada ELi sisese liikumise võimalust ning andnud olulise panuse liikuvusse Euroopas kõrghariduse valdkonnas; loodab seepärast, et tulevases finantsperspektiivis reserveeritakse piisav rahaline kate kõikidele programmidele liikuvuse ja hariduse toetamiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkama Euroopa ja rahvusvaheliste haridus- ja õppeprogrammide aktiivset toetamist, sh

selliste programmide nagu Grundtvig, Comenius, Leonardo da Vinci, Jean Monet ja Erasmus, et soodustada naiste haridus- ja tööalast liikuvust ELis ning võimaldada ka õpetajatel läbida teatud aja oma ametikäigust teises ELi liikmesriigis, mis aitab suurendada Euroopa kodanikuks olemise ja Euroopasse kuulumise tunnet; rõhutab, kui oluline on uus mitmeaastane haridus-, kutseõppe, noorte- ja spordiprogramm, mis kasutab kõikide varasemate Euroopa programmide positiivseid kogemusi liikuvuse ja hariduse valdkonnas;

47. rõhutab sootundlike haridussüsteemide tähtsust, sest need annavad lastele palju valikuvõimalusi oma annete avastamiseks; rõhutab, et uuringute kohaselt süvendavad soolised stereotüübid hariduses soolist segregatsiooni tööturul nii sektorite kui ka ametialade lõikes; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles nende stereotüüpide vastu võitlema;
48. rõhutab, et Euroopa Liidu liikmesriikides on vaja noortele suunatud tagatise, et lihtsustada noorte, seega ka naissoost koolilõpetajate sisenemist tööturule ning lihtsustada üleminekut õpingutelt tööturule; toonitab, et liikuvus karjääri algetapil mõjutab tugevasti karjääri edasist kujunemist; tuletab meelde oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni noortele pakutavate võimaluste algatuse kohta ja 16. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni noortegarantii kohta; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles kiiresti rakendama noorte tööhõivepaketti, eriti seoses algatusega „Sinu esimene EURESi töökoht” ja noortegarantiiga, et edendada noorte naiste varajast haridus- ja kutsealast liikuvust;
49. palub komisjonil leida lahendusi, mis tagaksid, et noored saaksid liikuvuse tulemusel omandatud haridusele vastavaid tööpakkumisi, et suurendada liikuvuse tõhusust nendes kahes etapis – haridus- ja tööalases etapis;
50. rõhutab, et tööhõive parandamiseks ning võitluseks pikaajalise töötuse vastu ei ole oluline mitte ainult õppijate ja töötajate liikuvuse suurendamine, vaid ka nende kvalifitseeritud õpetajate liikuvuse suurendamine, sest see aitab tagada hariduse kõrget kvaliteeti;
51. rõhutab vajadust tugevdada sotsiaalset mõõdet ja parandada juurdepääsu hariduslase liikuvuse programmidele ka naiste jaoks, kes on pärit ebasoodsast keskkonnast, madalapalgaliste naiste, lapsehoolduspuhkusel olevate naiste ja üksikemade jaoks;
52. kutsub liikmesriike üles selgitama haridus- ja tööalase liikuvuse rahalise toetamise võimalusi ning pakkuma juurdepääsu asjakohasele teabele;
53. rõhutab, et puudega naistele, kvalifikatsioonita või madala haridusega naistele ja üksikemadele tuleb anda piisavalt teavet ja lisatoetust, et nad saaksid osaleda olemasolevates koolituse, õppe ja hariduslase liikuvuse programmides;
54. juhib eriti tähelepanu puudega naistele ja rõhutab vajadust meetmete ja tegevuse järele, mis aitaksid võidelda topeltdiskrimineerimise vastu ja edendada täielikku võrdõiguslikkust ning võrdseid võimalusi;
55. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata vähemuskogukondadest pärit naiste kultuuritausta ja/või traditsioonide austamisele;

56. kutsub liikmesriike üles ergutama riiklike, piirkondlike ja kohalike projektide koostamist naiste osakaalu suurendamiseks tööturul; palub liikmesriikidel ergutada mehi ja naisi rohkem osalema kogukondlikus vabatahtlikus ja heategevustöös;
57. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata üle 45aastaste naiste liikuvuse toetamisele, kes on teistest altimad võtma vastu ebakindlaid töötingimusi;
58. rõhutab, et on vaja suurendada välismaale suundunud naiste osalemist elukestva õppe programmides, sealhulgas oskuste arendamiseks loodud programmides, samuti tuleks kasutusele võtta sotsiaalse integratsiooni tugevdamise programmid;
59. juhib tähelepanu asjaolule, et tööpuudus ja probleemid töö leidmisega puudutavad laia vanuserühma naisi ning et naised peavad tööturu nõuetele kiiresti reageerima; väljendab heameelt komisjoni esitatud meetmete üle lubamatult suure noorte tööpuuduse ja sotsiaalse tõrjutuse probleemi lahendamiseks ning noortele töökohtade, hariduse ja koolituse pakkumiseks; toetab komisjoni algatusi, nagu mehhanism „WOmen Mobility ENhancement“, ja palub komisjonil laiendada ja täiendada naiste kutsealast liikuvust suurendavate projektide ulatust;
60. juhib tähelepanu otsusele nimetada 2012. aasta Euroopa aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse aastaks; rõhutab vajadust toetada vabatahtlikke algatusi ning kogemuste vahetamist eri vanuserühmadesse kuuluvate naiste vahel;
61. kutsub komisjoni üles toetama rahaliste vahendite asjakohast ümberjaotamist programmidele, mis edendavad naiste tööhõivet ning ebasoodsas olukorras olevate rühmade haridust;
62. soovib rajada Euroopa nõustamisteenuste võrgustik, et aidata kohalikel kogukondadel naiste integreerimise probleemiga tegelda, pakkudes teavet, oskusteavet ja juhiseid; soovib edendada ja kasutada vahendeid ja võrgustikke ning jätkata toimivate Euroopa võrgustike rahastamist, samuti liikuvust hõlbustavate vahendite rahastamist, nagu EURES, Teie Euroopa ja Europe Direct, mis ühtlasi võimaldavad naistel saada lihtsamini teavet oma õiguste ja võimaluste kohta eri liikmesriikidest;
63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele.

SELETUSKIRI

Järgmistel aastatel seisab Euroopal ees oluline ülesanne muuta tööturg avatumaks ja ligipääsetavamaks.

Esiteks on eesmärk tööalane liikuvus, milleks on vaja kohandada paremini haridus- ja koolitussüsteeme tööturu uutele nõuetele, edendada elukestvat õpet ning oskuste omandamist ja parandada kutsequalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise süsteemi.

Teiseks näitab liikmesriikide vahel töötajate endiselt vähene liikuvus, et siseturu pakutavaid võimalusi ei kasutata veel täiel määral.

Liikuvusel on veel liiga palju takistusi, sealhulgas puudulik võrkeelteoskus, ebasoodsad tingimused era- ja tööelu ühitamiseks ning sotsiaalkindlustuse valdkonnas riiklike õigusaktide vähene ajakohastatus.

Teabe kättesaadavus piiriülese liikuvuse kohta on veel piiratud ja sageli on selle halb kvaliteet paljudele takistuseks.

Sageli võib töökoha vahetamine tähendada rohkem kui lihtsalt ühest ettevõttest või sektorist teise üleminekut, see võib tähendada ka uue karjääri algust ja uut ametit.

Seega on esmatähtis kindlustada, et õppevõimalused vastavad vajadusele tagada töötajate tööalane konkurentsivõime ja kohanemine kogu nende tööelu jooksul, millega suurendatakse nende tööalase liikuvuse võimet.

Kõigil kodanikel on õigus saada piisav haridustase, võimalus ajakohastada oma teadmisi ja omandada uusi pädevusi tööelu jooksul.

Nende eesmärkide saavutamine eeldab valitsuste, avaliku sektori asutuste, tööandjate, tööturu osapoolte ja kodanike ühist vastutust.

Haridus- ja kutseõppesüsteeme tuleb veel kohandada tööturu vajadustele ja üha enam teadmistel põhinevale majandusele ja ühiskonnale.

Ajal, kui järjest vähem noori suudab siseneda tööturule, on vaja lahendada uusi probleeme ja kasutada ühiskonna pakutavaid võimalusi.

Äärmiselt oluline on, et järjest suurem hulk inimesi saaks võimalikult hea haridustaseme, see on eriti oluline naiste puhul, kes lahkuvad ajutiselt tööturult emaduse või pereülesannete täitmise tõttu, nende puhul on hea haridustase väga oluline, et nad saaksid kiiresti uuesti tööturule siseneda.

Strateegia „Euroopa 2020” esmane eesmärk on suurendada 20–64-aastaste naiste ja meeste tööhõivetaset 75%-ni, parandades muu hulgas noorte, eakamate ja vähequalifitseeritud töötajate osalust.

Pikem haridustee ja parem haridus aitavad saavutada suurema tööhõivetaseme ning haridustaseme parandamine aitab ajapikku parandada naiste tööhõive taset, millel on otsene

positiivne mõju SKP-le.

Suuremad ja positiivsemad tulemused kasvu osas on võimalik saavutada ainult siis, kui soodustatakse ja edendatakse investeerimist inimkapitali ja naiste tootlikkusse.

21.3.2013

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonile

naiste haridus- ja kutsealase liikuvuse kohta ELis
(2013/2009))

Arvamuse koostaja (*): Csaba Sógor

(*) Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 50.

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab vajadust pöörata Euroopa Liidu poliitikas, eriti haridus-, integratsiooni-, rände-, tööhõive-, vaesusevastase võitluse, tervishoiu- ja sotsiaalkaitsepoliitikas suuremat tähelepanu eri vanuses naiste olukorrale, samuti pöörata rohkem tähelepanu naiste olukorrale otsustusprotsessis;
2. rõhutab soolisest palgalõhest tulenevat kahju majandusele ja üksikisikule; rõhutab, et sooline palgalõhe tuleneb osaliselt asjaolust, et sektorites, kus naised on ülekaalus, on palgad sageli madalamad; nõuab tungivalt, et liikmesriigid muudaksid palgakujunduse läbipaistvamaks, et vältida palgalõhe püsimist või suurenemist; palub komisjonil läbi vaadata soolist palgalõhet käsitlevad kehtivad õigusaktid (direktiiv 2006/54), nagu nõutakse parlamendi 13. märtsi 2012. aasta resolutsioonis; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid töötaksid koostöös sotsiaalpartneritega välja poliitika soolise palgalõhe kaotamiseks, parandades naiste integreerimist tööturule ja edendades võrdseid liikuvusvõimalusi;
3. ergutab liikmesriike võitlema eri vanuses naiste vaesuse ja sotsiaalse isoleeritusega; palub komisjoni ja liikmesriike rakendada meetmeid vaesuse feminiseerumise vältimiseks, edendades naiste tööhõivet ja ettevõtlikkust, võideldes palgaerinevuste vastu ning hõlbustades töö ja pereelu ühitamist lastehoiuteenuste arendamise teel;

4. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu eakamate naiste vaesusprobleemile, mida põhjustab see, et nad saavad vähem pensioni, muu hulgas seetõttu, et neil on elu jooksul olnud perioode, mil nad on loobunud palgatööst, et hoolitseda laste ja teiste ülalpeetavate pereliikmete eest;
5. kutsub liikmesriike üles kaitsma naiste õigusi, edendama naiste ja meeste võrdõiguslikkust ja võrdseid võimalusi, tagama turvalisi töötingimusi ja võitlema mis tahes ärakasutamise ja väärkohtlemise vastu tööturul, nagu kutsealane segregatsioon ja tasustamisega seotud diskrimineerimine, eelkõige edendades elukestvat õpet, võideldes ebakindlate töösuhete vastu ja edendades õigustega tööd, töö- ja pereelu ühitamist võimaldavat tööaega, riiklikku tervishoiuvõrku ja sotsiaalkindlustussüsteemi ning naise taotlusel diferentseeritava töökorralduse tavasid;
6. rõhutab vajadust muuta naiste jaoks atraktiivseks haridus ja koolitus reaalaraladel, nagu matemaatika, informaatika ja uus tehnoloogia, et ületada kutsealast segregatsiooni ja tasustamisega seotud diskrimineerimist; nõuab, et liikmesriigid tutvustaksid naistele juba varasest east alates teaduslaseid, tehnilisi, inseneri- ja matemaatilisi oskusi nõudvaid ameteid ja kutsealasid, et tagada nende parem tööalane konkurentsivõime ning et olla abiks üleminekul haridusest ja kutseõppest tööellu; kutsub liikmesriike üles pakkuma või edasi arendama kvaliteetseid kutse- ja karjäärinõustamisteenuseid, et naised selles valdkonnas abistada;
7. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta meetmeid, et tegeleda soolise segregatsiooniga sektorite kaupa, motiveerides inimesi juba varakult suunduma asjakohastesse sektoritesse ning püüdes muuta tingimusi, mis muudavad sektori naistele või meestele vähem kõitvaks, näiteks töötingimused, mis ei ühti hoolduskohustustega, ja palk;
8. on seisukohal, et naiste haridus- ja tööalase liikuvuse edendamine võib aidata saavutada strateegia „Euroopa 2020” üht peamist eesmärki – suurendada 20–64-aastaste naiste ja meeste tööhõive määra 75%-ni, sealhulgas suurendades noorte, eakamate ja madala kvalifikatsiooniga töötajate tööhõivet ning parandades sisserändajate integreerimist;
9. juhib eriti tähelepanu puudega naistele ja rõhutab vajadust meetmete ja tegevuse järele, mis aitaksid võidelda topeltdiskrimineerimise vastu ja edendada täielikku võrdõiguslikkust ning võrdseid võimalusi;
10. rõhutab sootundlike haridussüsteemide tähtsust, sest need annavad lastele palju valikuvõimalusi oma annete avastamiseks; rõhutab, et uuringute kohaselt süvendavad soolised stereotüübid hariduses soolist segregatsiooni tööturul nii sektorite kui ka ametialade lõikes; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles nende stereotüüpide vastu võitlema;
11. toonitab, et liikuvus karjääri algetapil mõjutab tugevasti karjääri edasist kujunemist; tuletab meelde oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni noortele pakutavate võimaluste algatuse kohta ja 16. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni noortegarantii kohta; kutsub seetõttu Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles kiiresti rakendama noorte tööhõivepaketti, eriti seoses algatusega „Sinu esimene EURESi töökoht” ja noortegarantiiga, et edendada noorte naiste varajast haridus- ja kutsealast liikuvust;

12. kutsub sotsiaalpartnereid, liikmesriike ja komisjoni üles toetama soolise võrdõiguslikkuse elementide tugevdamist kollektiivlepingutes, edendades muu hulgas õigust paindlikule tööajale, lastehoiuteenuseid, naistöötajate juhendamist ja meetmeid naiste osakaalu suurendamiseks kollektiivlääbirääkimistes ning hinnates kollektiivlääbirääkimiste mõju naistele;
13. kutsub liikmesriike üles pakkuma välismaale tööle suunduvatele naistele suuremat kaitset inimkaubanduse eest, sealhulgas eelkõige juurdepääsu teabele ja nõustamisele;
14. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata vähemuskogukondadest pärit naiste kultuuritausta ja/või traditsioonide austamisele;
15. kutsub liikmesriike üles esitama kutsealase liikuvusega seotud andmeid soo järgi jaotatult ja kaasama oma siseriikliku poliitika ning riikliku reformikava väljatöötamisel sätteid soolise võrdõiguslikkuse suurendamiseks kutsealases liikuvuses, koostades ja rakendades eriti hoolikalt riikliku või piirkondliku taseme rakenduskavasid, mida finantseerib Euroopa Sotsiaalfond programmitöö perioodil 2014–2020 ja ka hiljem; tuletab meelde oma 25. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni, milles toetatakse komisjoni ettepanekut eraldada kõigist ühtekuuluvuspoliitika vahenditest 25% Euroopa Sotsiaalfondile¹;
16. rõhutab, et kui see teema on neis programmides eraldi eesmärk või seda esitatakse horisontaalse prioriteedina, siis hakkavad head tavad välja kujunema ja meetmed piirkondlikul ja/või kohalikul tasandil tulemusi andma;
17. kutsub liikmesriike üles ergutama riiklike, piirkondlike ja kohalike projektide koostamist naiste osakaalu suurendamiseks tööturul; palub liikmesriikidel ergutada mehi ja naisi rohkem osalema kogukondlikus vabatahtlikus ja heategevustöös;
18. rõhutab keeleõppe tähtsust ja kutsub korraldama kohaliku keele ja kultuuri kursusi, mis on suunatud eriti naistele;
19. julgustab liikmesriike lihtsustama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste asjaajamist, et:
 - koostada ja rakendada eriprogrammid naiste ja meeste integreerimiseks kohalikesse kogukondadesse ning kultuuridevahelise suhtluse edendamiseks;
 - pakkuda naistele, kes asuvad koos abikaasa või partneriga elama teise liikmesriiki, asjakohaseid teenuseid, näiteks kursusi, mis hõlbustaksid nende integreerumist uues sotsiaalses ja kultuurilises keskkonnas, nagu keelekursused ja kutsekoolitus, pöörates eriti tähelepanu haavatavas olukorras olevatele naistele;
 - pühendada rohkem tähelepanu naiste tööturule integreerimisele, eelkõige kvalifikatsiooni omandamisele ja uuendamisele, oskuste omandamisele ja elukestva hariduse ning õppe programmi elluviimisele;
 - pöörata tähelepanu riskirühma naistele, kelle liikuvus on eriti suur, sealhulgas koduabilised, hooldustöötajad, koristajad ning hotelli-, restorani- ja toitlustussektoris

¹ Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2012. aasta resolutsioon mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 heakskiitmise menetluse positiivse lõpptulemuse saavutamise huvides.

töötavad naised;

- toetada mittetulundusorganisatsioonide korraldatavaid sotsiaalse teadlikkuse kampaaniaid, mis keskenduksid rahvusvahelistesse kogukondadesse kuuluvatele naistele, nagu sisserännanute abikaasad ja partnerid;

- töötada välja integratsiooni juhtimise programmid, psühholoogilise nõustamise ja integratsiooni projektid; rõhutada, et konkreetsetest meetmetest on praktilist abi probleemide mõistmisel ja lahendamisel;

20. kutsub komisjoni üles jälgima, kuidas naised ja mehed kasutavad haridusele ja koolitusele, kutse- ja haridusalasele liikuvusele ning tööturul osalemisele pühendatud ELi vahendeid, ning andma sellest korrapäraselt aru; palub nii liikmesriikidel kui ka komisjonil kiiresti reageerida, kui vahendite kasutamises puudub tasakaal;
21. soovib rajada Euroopa nõustamisteenuste võrgustik, et aidata kohalikel kogukondadel naiste integreerimise probleemiga tegelda, pakkudes teavet, oskusteavet ja juhiseid; soovib edendada ja kasutada vahendeid ja võrgustikke ning jätkata toimivate Euroopa võrgustike rahastamist, samuti liikuvust hõlbustavate vahendite rahastamist, nagu EURES, Teie Euroopa ja Europe Direct, mis ühtlasi muudavad naistele lihtsamaks saada teavet oma õigustest ja võimalustest eri liikmesriikidest;
22. kinnitab veel kord, et liikmesriigid peavad tagama perekonna taasühinemise õiguse;
23. kutsub liikmesriike üles välja töötama infrastruktuurimeetmeid, et toetada liikuvaid töötajaid, kel on pere, lahendades haridusele, lastehoiule, sotsiaalkindlustusele ja kogukonnateenustele juurdepääsu probleeme; kutsub nii lähte- kui ka vastuvõtvaid liikmesriike välja töötama väga liikuvate perega töötajate integreerimise ja taasintegreerimise mehhanisme; toonitab, et tööandjad peaksid rohkem tunnustama kultuuridevahelise suhtluse oskusi, mille naised on välismaale kolides omandanud;
24. kutsub liikmesriike üles tagama vastastikust diplomite ja ametialase kvalifikatsiooni tunnustamist ja toetama tunnustamisprotsessi lihtsustamist;
25. märgib, et juhtudel, kus põhiprobleem ei ole tunnustamine, vaid tunnustamisprotsessi pikaldane olemus, võib see raskendada ELi uues keskkonnas kohanemist;
26. rõhutab, et positiivset mõju avaldab see, kui naistele juba varakult köitval viisil tutvustatakse kutsealasid suure töökohtade loomise potentsiaaliga olulistest tööstusharudes, eelkõige keskkonnahoidlikus majanduses, tervishoiu- ja sotsiaalhooldussektoris ning digitaalmajanduses;
27. väljendab muret naiste ajupotentsiaali raiskamise suure määra üle, mis seisneb välisriiki kolinud naiste kvalifikatsiooni alakasutamises ning ilmneb eriti selgelt õenduse ja kodutööde valdkonnas, kus naiste osakaal on eriti suur;
28. on seisukohal, et välisriiki kolivate naiste võimalus sotsiaalkindlustusõigusi üle kanda on äärmiselt tähtis, et nad saaksid omandatud õigusi tegelikult kasutada.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	21.3.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 40 –: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Edite Estrela, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Csaba Sógor
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Fiona Hall, Angelika Werthmann

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.4.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 –: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Norica Nicolai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Anne Delvaux, Christa Kläß, Licia Ronzulli, Angelika Werthmann